

Među-institucionalna inicijativa za trajna rešenja za raseljena lica sa Kosova

Rezime

Sastanak Radne grupe za sprovođenje (RGS) Među-institucionalne inicijative za raseljena lica (koja je postala poznata kao „Skopski proces“), u saradnji sa OEBS-om i UNHCR-om, održan je u Draču, Albanija, od 29. avgusta do 1 septembra 2018. Vodeća odgovorna institucija u okviru ovog procesa na Kosovu je Ministarstvo za zajednice i povratak.

Cilj RGS-a bio je merenje napretka i dalje olakšavanje sprovođenja mera i akcionih smernica na Kosovu, koji bi podržali trajna rešenja za raseljena lica na kojem je prisustvovalo više od 40 predstavnika institucija (Ministarstvo za zajednice i povratak, Ministarstvo pravde, Ministarstvo administracije lokalne samouprave, Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja, Ministarstvo finansija, Kancelarija premijera, Policija Kosova, Sudski savet Kosova, Državno tužilaštvo, Agencija za civilnu registraciju, Nacionalna agencija za zaštitu ličnih podataka i Kosovska agencija za upoređivanje i verifikaciju imovine - KAUVI).

Imovinska prava

- Postignut je napredak u oblasti oslobađanja raseljenih lica od plaćanja akumuliranog poreskog duga za period tokom koga je imovina bila nezakonito zauzeta. Od 1. oktobra 2018. godine opštine će morati da izvrše otpis takvog duga na osnovu odluka organa koji se bave nezakonitim zauzimanjem.

- MZP i Kancelarija premijera će podeliti cirkular (informativno pismo) kako bi upoznale javna komunalna preduzeća sa njihovim zakonskim obavezama o otpisu akumuliranih komunalnih dugova za raseljena lica za period u kojem nisu bili u posedu svoje imovine.
- Zakon o KAUVI-u je u postupku izmene kako bi se omogućio nastavak upravljanja imovinom i višestruka iseljenja u slučajevima nezakonitog ponovnog zauzimanja imovine.
- Usvojeno je Administrativno uputstvo KAUVI-a, dok je 600.000 EUR dodeljeno KAUVI-u u cilju rešavanja zahteva za obeštećenje preostalih od Komisije za stambena i imovinska potraživanja.

Bezbednost, dijalog i reintegracija

- Nakon izrade smernica za odgovor mehanizama na lokalnom nivou na incidente koji utiču na zajednice i niza odgovarajućih obuka opštinskih službenika, zabeležene su osude bezbednosnih incidenata u Novom Brdu, Mitrovici, Kamenici, Uroševcu, Istoku i Vučitrnu.
- Nakon usvajanja Memoranduma o zločinima iz mržnje, smernice za glavno tužilaštvo i Policiju Kosova biće pripremljene sa posebnim fokusom na povratnike, kao vodeći dokument za rešavanje zločina iz mržnje na Kosovu.
- Cirkularno pismo će biti izrađeno i podeljeno sa svim Opštinskim savetima za bezbednost u zajednici, koje će sadržati poziv za uključivanje zajednica u njihove godišnje planove rada. Od opština se očekuje da izdvoje budžet za aktivnosti u zajednici, između ostalog, za aktivnosti dijaloga između zajednica, koji zahteva konkretnije napore lokalnih vlasti.

Lična dokumentacija

- Nova odluka Ministarstva unutrašnjih poslova koja se primenjuje od 27. avgusta 2018. godine odnosi se na pitanje raseljenih lica u vezi sa priznavanjem dokumenata izdatih na osnovu registara izmeštenih kancelarija. Ovaj novi događaj će biti podržan informativnom kampanjom za informisanje raseljenih lica o mogućnostima pristupa ličnoj dokumentaciji.
- Kako bi se povratničkim licima omogućilo dokazivanje prebivališta, što predstavlja preduslov za pokretanje registracije civilnog statusa, od OKZP-ova se očekuje izdavanje potvrde koja potvrđuje mesto boravka, a čime će se raseljenim licima omogućiti pristup pravima. Obrazac potvrde će biti dat kao aneks Smernicama za sprovođenje Uredbe o povratku raseljenih lica i trajnim rešenjima, koja je usvojena početkom ove godine.

Upravljanje podacima

- Proces nabavke za razvoj baze podataka koji će podržati proces povratka je u toku. U međuvremenu, prema zahtevu delegacija, UNHCR će nastaviti da deluje kao posrednik u razmeni informacija između različitih institucija uključenih u proces povratka.

Planiranje rešenja

- Vlada je 4. januara 2018. odobrila Uredbu o povratku raseljenih lica i trajnim rešenjima koju je pripremila MZP. Ovaj normativni akt predviđa sveobuhvatan opis procesa dobrovoljnog povratka i drugih trajnih rešenja, nadležnih organa i njihovih odgovornosti, procedura za prijavu i selekciju za pružanje pomoći pri povratku, kriterijuma, paketa pomoći, sveobuhvatnog pristupa pravima i uslugama raseljenih lica/povratnika. Uskoro se očekuje da se odgovarajuće smernice za sprovođenje Uredbe završe.
- Sveobuhvatna strategija mobilizacije donatora biće sledeći korak koji treba razviti. Procena potreba sprovedena u regionu sa 4000 RL koji su izrazili interesovanje za povratak sada obezbeđuje dovoljno informacija za planiranje zajedničkih rešenja uključujući prikupljanje sredstava od donatora.

Od decembra 2014. godine, UNHCR i OEBS su podržali MZP u pokretanju regionalnog procesa posvećenog pronalaženju trajnih rešenja za raseljena lica sa Kosova. Odgovarajuće institucije iz Prištine, Beograda, Skoplja i Podgorice redovno se susreću kroz ovaj regionalni proces sa ciljem podrške trajnim rešenjima za raseljena lica sa Kosova.

Septembar 2018.